Dosarul nr.2-1170/2022

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

25 august 2023 mun. *****

Judecătoria *****
Instanţa compusă din :
Preşedinte judecătorul Rodica Costru

Grefier Mariana Pascal

Cu participarea:
In lipsa:
*Reprezentantului Penitenciarului nr. ***** *****-*****,*
*Pîrîtului *****,*
*Reprezentantului pîrîtului *****-avocatul *****,*

a judecat în şedinţă de judecată publică , în procedură contencioasă, cu înregistrare audio, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***Penitenciarul nr. ***** al Administrației Naționale a Penitenciarelor din R.Moldova*** *către* ******** *****,*** *privind* ***restituirea cheltuielilor de școlarizare și instruire din contul begetului de Stat al R.Moldova***, instanța de judecată,-

C O N S T A T Ă:

Penitenciarul nr. ** al Administrației Naționale a Penitenciarelor din R.Moldova,*** prin intermediul directorului, comisar-șef de justiție- *****, la data de 02.04.2021 a depus cerere de chemare în judecată către ******** *****,*** *privind* ***restituirea cheltuielilor de școlarizare și instruire din contul begetului de Stat al R.Moldova***.

În motivarea acțiunii a indicat următoarele, în conformitate cu prevederile art.19 alin (1) al Legii cu privire la sistemul penitenciar nr.1036 din 17.12.1996, pct.34 al Regulamentului cu privire la satisfacerea serviciului de către efectivul de trupă și corpul de comandă din sistemul penitenciar al Ministerului Justiției aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.950 din 14.10.1997 și în baza ordinului Penitenciarului nr.9 - Pruncul nr.l4ef din 01.03.2016, a fost numit în funcția de santinelă a serviciului pază și escortă al Penitenciarului nr.9 - Pruncul al Departamentului Instituțiilor Penitenciare -pîrîtul *****, ca

nou angajat. în baza ordinului Ministrului Justiției nr.99d din 30.09.2016, a fost delegat la studii la Școala Națională dePregătire a Agenților de Penitenciare din Tîrgu - Ocna Romînia, cu durata de un an,începînd cu 01.10.2016 pînă la data de 04.09.2017.

După absolvirea instituției de învățămînt nominalizată, în baza ordinului Departamentului Instituțiilor Penitenciare nr.334 ef din 01.09.2017, pîrîtul a intrat în exercițiul de santinelă al serviciului pază și escortă al Penitenciarului nr.*****, începînd cu data de 04.09.2017. Iar, în baza ordinului penitenciarului nr.***** nr.28 ef din 22.03.2018, a demisionat la cerere personală începînd cu data de 30.03.2018.

În conformitate cu Prescripția Inspecției Financiare, privind înlăturarea iregularităților constatate în cadrul inspecției financiare a Administrației Naționale a Penitenciarelor s-a constatat că, au fost asumate de către Stat, cheltuieli din contul bugetului de stat în privința pîrîtului ***** privind studiile la Școala Națională de Pregătire a Agenților de Penitenciare din Tîrgu-Ocna Romînia.

Pîrîtul ***** a activat în Penitenciarului nr.***** după absolvirea Școlii Naționale de Pregătire a Agenților de Penitenciare în total 207 zile, ceea ce constituie 6 luni și ***** zile, iar conform legislației în vigoare, urma să activeze nu mai puțin de 3 ani.

Conform calculului eliberat de Administrația Națională a Penitenciarelor, pentru instruirea pîrîtului din bugetul de stat au fost suportate cheltuieli în sumă totală de – ******* lei.**

Susține reclamantul că, pîrîtul nu a respectat prevederile art.19 alin (1) al Legii cu privire la sistemul penitenciar nr.1036 din 17.12.1996, pct.34 al Regulamentului cu privire la satisfacerea serviciului de către efectivul de trupă și corpul de comandă din sistemul penitenciar al Ministerului Justiției, aprobat prin Hotărîrea Guvemului nr.950 din 14.10.1997, ordinul Penitenciarului nr.9 - Pruncul nr.l4ef din 01.03.2016, ordinul Ministrului Justiției nr.99d din 30.09.2016 și ordinului Departamentului Instituțiilor Penitenciare nr.334 ef din 01.09.2017, prin ce a prejudiciat bugetul de stat cu ***** **lei**

In adresa pîrîtului la data de 21.04.2020, a fost înaintată cererea prealabilă cu nr. 2/1061, la care răspuns din partea pîrîtului nu a parvenit pentru a fi negociat lititigiul apărut.

Conchide reclamantul că, pîrîtul are obligația de a achita cheltuielile în contul bugetului de stat pentru perioada de detașare în cadrul Școlii Naționale de Pregătire a Agenților de Penitenciare din Romînia, proporțional perioadei

de activitate rămase.

Solicită, reclamantul ***-Penitenciarul nr.- ***** al Administrației Naționale a Penitenciarelor din R.Moldova*** încasarea sumei de ***** **Iei_de** la pîrîtul *****, pentru perioada de detașare în cadrul Școalii Naționale de Pregătire a Agenților de Penitenciare din or.Tîrgu Ocna, Romînia.

La 17.08.2023, reprezentantul pîrîtului ********-avocatul *****,*** a depus referință(f.d.129-130) la prezenta cerere de chemare în judecată , în care indică că cererea de chemare în judecată este neîntemeiată, lipsită de suport probatoriu și solicită respingerea acesteia.

În cadrul ședinței de judecată reprezentantul reclamantului *Penitenciarului nr.* ***** *****-*****, nu s-a prezentat, însă la data de 24.08.2023 prin poșta electronica a SEDP a Judecătoriei *****, a depus cerere privind examinarea cauzei în lipsa sa (f.d.131).

Pîrîtul ******** și reprezentantul acestuia *******, la ședința de judecată nu s-au prezentat, motivul neprezentării instanței nu au comunicat, deși legal au cutați despre , data, ora și locul examinării cauzei , motivul neprezentării nu au comunicat instanței.Astfel, instanța de judecată potrivit prevederilor art. 206 al.3),5) CPC al R.Moldova, a decis examinarea cauzei în lipsa pîrîtului și a reprezentantului acestuia .

Instanţa de judecată , examinînd materialele dosarului şi alte înscrisuri pentru dovedirea celor invocate şi raportîndu-le la prevederile legale ce guvernează speţa în cauză consideră că acţiunea înaintată de Penitenciarul nr. ** al Administrației Naționale a Penitenciarelor din R.Moldova*** *către ***** *****, privind* ***restituirea cheltuielilor de școlarizare și instruire din contul begetului de Stat al R.Moldova, urmează a fi admisă din următoarele motive.***

În conformitate cu art.118 alin. (l) CPC *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

În conformitate cu art. 119 al. (1) CPC al R. Moldova, *probele se adună şi se prezintă de către părţi şi de alţi participanţi la proces.*

Din prevederile art. 121 CPC al R. Moldova, rezultă că *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.*

Potrivit prevederilor art. 130 CPC al R.Moldova *(1) Instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea*

multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
(2) Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor.
(3) Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.
(4) Ca rezultat al aprecierii probelor, instanţa judecătorească este obligată să reflecte în hotărîre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinţei unor probe faţă de altele.
(5) Proba este declarată ca fiind veridică dacă instanţa constată prin cercetare şi comparare cu alte probe că datele pe care le conţine corespund realităţii.

Conform prevederilor art. 240 al. 1 și 3 CPC al R.Moldova *, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.*

Potrivit art.35 al.1), 4) din Constituția R.Moldova*, dreptul la învăţătură este asigurat prin învăţământul general obligatoriu, prin învăţământul liceal şi prin cel profesional, prin învăţământul superior, precum şi prin alte forme de instruire şi de perfecţionare. Învăţământul de stat este gratuit.*

Potrivit pct.4 din Hotărîrea Guvernului nr.923 din 04.09.2001 cu ulterioarele modificări prin Hotărîrea Guvernului nr.217 din 03.04.2019 cu privire la plasarea în cîmpul muncii a absolvenților instituțiilor de învățământ şi profesional tehnic postsecundar şi postsecundar nonterţiar de stat*, prevede că, în cazul în care tînărul specialist refuză să se prezinte la locul de lucru conform repartizării sau îşi suspendă activitatea înainte de expirarea termenului de trei ani stabilit, el este obligat să restituie în bugetul de stat cheltuielile pentru instruirea sa în volumul calculat de instituţia respectivă de învăţământ, în baza Metodologiei de restituire la bugetul de stat a cheltuielilor pentru instruire, aprobată de Guvern, dacă normele speciale nu prevăd altfel.*

Potrivit prevederilor art.9 al.1), 4) Codul Educației al R.Moldova în vigoare din 24.11.2014*, cetăţenii Republicii Moldova au drepturi egale de acces la educaţie şi formare profesională iniţială şi continuă prin sistemul naţional de învăţământ, în condiţiile prezentului cod. Statul asigură finanţarea pachetului*

standard de servicii educaţionale pentru învăţământul preşcolar, primar, gimnazial şi liceal, indiferent de tipul de proprietate a instituţiei de învăţământ. Pachetul standard de servicii educaţionale pentru învăţământul general se aprobă de Guvern. Finanţarea de bază a învăţământului general se face după principiul "banul urmează elevul", conform căruia resursele alocate pentru un elev sau un copil se transferă la instituţia de învăţământ în care acesta învaţă. Învăţământul profesional tehnic şi învăţământul superior se finanţează de la bugetul de stat în limita planului de admitere aprobat anual de Guvern.

Potrivit art. 308 Cod Civil al R.Moldova ,*act juridic civil este manifestarea de către persoane fizice şi juridice a voinţei îndreptate spre naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice civile.*

Potrivit prevederilor art. 315 al.1 Cod Civil *Obiect al actului juridic este obligaţia persoanei care a încheiat actul juridic.*

Conform art. 774 alin.(1) Cod civil, *în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute*.

Conform art. 776 acelaşi Cod civil *obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii*.

Art. 775 alin.(1) Cod civil prevede că *debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă şi diligenţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei*.

Potrivit art. 858 alin.(2) Cod civil, *obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună – credinţă, la locul şi în momentul stabilit*.

Potrivit extrasului din ordin nr. 14ef din data de 01.03.2016, pîrîtul *****, a fost numit nou angajat cu termen de probă de 3 luni în funcția de santinelă a serviciului de pază și escortă a Penitenciarului Nr. ***** al Departamentului Instituțiilor Penitenciare, conferindu-i gradul special ”ostaș de justiție” și acordarea numărului personal R-506799 (841217). (f.d. 6) , conform art.19 alin. (1) al Legii cu privire la sistemul penitenciar nr. 1036-XIII din 17.12.1996 și pct. 34 lit. a) al Regulamentului cu privire la satisfacerea serviciului de către efectivul de trupă și corpul de comandă din sistemul penitenciar al Ministerului Justiției.

Conform extrasului din ordin nr. 99d din data de 30.09.2016 (f.d.7), pîrîtul *****, ostaș de justiție, santinelă a serviciului de pază și escortă a Penitenciarului Nr. ***** al Departamentului Instituțiilor Penitenciare a fost delegat la studii în Romînia prin dispoziția Școlii Naționale de Pregătire a Agenților Penitenciare or. Tîrgu-Ocna Romînia, cu durata de un an, începînd cu 01 octombrie 2016.

Cheltuielile pentru drum (tur) a persoanelor prenotate în pct. 1, au fost suportate din contul surselor financiare ale Departamentului Instituțiilor Penitenciare. (f.d.7)

Potrivit extrasului din ordin nr. 28ef din data de 22.03.2018 (f.d.8), *****, plutonier major de justiție, santinelă a serviciului de pază și escortă a Penitenciarului Nr. ***** al Departamentului Instituțiilor Penitenciare, demisionează în rezervă, conform pct. art. 20, pct.14) al Legii cu privire la sistemul penitenciar nr. 1036-XIII din 17.12.1996 din 17.12.1996 (la cererea personală), începînd cu 30.03.2018.

Mai mult ca atît, potrivit materialelor cauzei civile pîrîtul ***** a demisionat din propria inițiativa-la cererea personală, la 22.03.2018, înainte de expirarea termenul de 3 ani după cum prevede legea.

Din probele anexate la cererea de chemare în judecată, se stabilește că pîrîtul ***** la data de 03.10.2016, a semnat și a acceptat angajamentul privind acceptarea condițiilor de înmatriculare și școlarizare, situațiilor care implică încetarea calității de elev, pentru cetățenii străinii. (f.d. 13-14) .

Potrivit, prescripției Inspecției Financiare, privind executarea bugetului și gestionarea patrimoniului public pe parcursul anilor 2011-2018, s-a impus întreprinderea măsurilor privind recuperarea cheltuielilor de la absolvenții diferitor instituții de învățămînt din țară și de peste hotare încadrați în sistemul administrației penitenciare care și-au încetat raporturile de muncă înainte de expirarea termenului prevăzut de actele normative sau de contract (f.d. 15).

Potrivit certificatului cu referire la circulara ANP nr.4/3-4471din 23.10.2019 (f.d.9), din la *****.03.2021, ***** a fost detașat la studii pentru perioada 01.10.2016-04.09.2017, suma studiilor fiind stabilită în mărime de -61 318, 31 lei.

Totodată, se reține că potrivit calculului din certificatul menționat supra, ***** urmează să restituie în bugetul de stat suma de -***** lei, pentru detașare în cadrul Școlii Naționale de Pregătire a Agenților de Penitenciare din or. Tîrgu-Ocna, Romînia.

Or, pct 4 al Hotărîrii de Guvern nr. 923 din 04.09.2001 prevede expres că în cazul în care *tînărul specialist refuză să se prezinte la locul de lucru conform repartizării sau își suspendă activitatea înainte de expirarea termenului de trei ani stabilit, el este obligat să restituie în bugetul de stat cheltuielile pentru instruirea sa* ***în volumul calculat de instituția respectivă de învățămînt***. Deci aceste acte sunt relevante speței.

Astfel pîrîtul urmează să restituie reclamantului**,** suma datoriei create în baza actelor enunțate supra**,** fapt cert demostrat, ce atrage după sine admiterea acțiunii în această parte.

Or, pîrîtul nu a prezentat instanței de judecată probe contrare și nici nu a negat sau combătut poziția reclamantului enunțată în cererea de chemare în judecată.

Cu referire la chestiunea privind încasare a cheltuielilor de judecată, cu titlul de taxă de stat în beneficiul statului de la pîrît, instanța de judecată reține că potrivit art.98 CPC al R.Moldova **,** *cheltuielile aferente judecării pricinii, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată*.

Potrivit art.85 al.1 lit.i CPC al R.Moldova, *autorităţile publice centrale, organele centrale de specialitate ale administraţiei publice, Curtea de Conturi şi organele subordonate lor, finanţate de la bugetul de stat, precum şi autorităţile administraţiei publice locale – la înaintarea acţiunilor şi la contestarea hotărîrilor instanţelor judecătoreşti, inclusiv în cauzele examinate în procedură de contencios administrativ, indiferent de calitatea lor procesuală*.;

Potrivit art. 83 al. (1) CPC al R.Moldova, *taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile.*

Conform art. 3 al. 1) lit. a) și e) al Legii taxei de stat nr. 1216 din 03.12.1992, *pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial ...mărimea taxei de stat este de 3% din valoarea acţiunii sau din suma încasată, dar nu mai puţin de 150 lei şi nu mai mult de 25 000 lei de la persoanele fizice, iar pentru cererile de chemare în judecată privitor la ... alte cereri de chemare în judecată cu caracter nepatrimonial (sau care nu urmează a fi evaluate) mărimea taxei de stat este de 500 % din unitatea convențională, ceia ce constituie 100 lei.*

Instanța de judecată a stabilit cuantumul prejudiciului cauzat statului de către ***** și care urmează a fi încasat de la ultimul constituie suma de- ***** lei. Astfel taxa de stat în mărime de 3% va fi calculată din suma sus indicată și constituie- ***** lei.

Prin urmare de la pîrîtul *****, urmează să fie încasată taxa de stat în beneficiul statului în sumă de -***** lei.

În urma celor stabilite , instanţa de judecată, conducîndu-se de prevederile art.art.774-776; art.858 CC al R.Moldova (redactia veche) și art.94, art. 236 CPC al R Moldova,-

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite integral , cererea de chemare în judecată depusă de ***Penitenciarul nr.- ***** al Administrației Naționale a Penitenciarelor din R.Moldova*** *către* ***** *****,* *privind* ***restituirea cheltuielilor de școlarizare și instruire din contul begetului de Stat al R.Moldova***.

Se încasează, de la *****, a.n.*****, IDNP *****, dom. mun. *****, str. ***** -*****, în **beneficiul reclamantului Penitenciarul ***** al Administrației Naționale a Penitenciarelor din R. Moldova**, cu sediul mun. *****, str. *****, IDNO *****, **cheltuielile pentru scolarizare**, în cadrul Școlii Naționale de Pregătire a Agenților de Penitenciare din or. Tîrgu Ocna, Romînia, **în mărime de – ***** (*****) lei MD, ***** bani.**

Se încasează, de la *****, a.n.*****, IDNP *****, dom. mun. *****, str. ***** *****, la **bugetul de stat**, **taxa de stat în mărime de -***** (*****) lei MD ***** bani.**

Hotarîrea este cu drept de atac, curs de 30 zile, în Curtea de Apel *****, prin intermediul Judecătoriei *****.

Președintele ședinței
Judecătorul ***Rodica Costru***

Președintele ședinței: Rodica Costru